

εἶναι, καὶ τῶν ἴσως αἱ ἐν τοῖς συγγράμμασι τῆ Πτολεμαίῃ μόνον σωζόμεναι πόλεις τῆς Ρεμενίας, ὑπῆρχον κτίσματα· καὶ οἱ μοαγγυόροι Παιονίαν κατασρεψάμενοι, ἐκ ἔρημον κατώκησαν τὴν χώραν, ἀλλὰ συγκάτοικοι σλάβοις, κατοίκοις πλείοσι σφον ἔσιν, ἐγένοντο, ὡσπερ καὶ νῦν ἔτι. ἀλλὰ τὸ μοαγγυόρος πολὺ ἐν Ἰσορία, καὶ τὸ σλάβος μόλις ἀκέεται, καὶ μηδ' εἶναι σλάβες ἐν Μοαγγυορία τινὲς ἔτι οἴονται. Οὐαῆς, φίλε, ὅσον καὶ οἱ Ἰσορικοὶ χυδαῖζουσι, ξίφεσι καὶ τόξοις καὶ δόρασι νηπιοφρόνως ἐπτοημένοι, ἔς φιλοσοφεῖν ἔδει, ὀλίγον γε.

Τῶν μὲν ἐν δυσμογύτῳ, μοῖρα μὲν, μεδ' ἧς καὶ ὁ Οὐλφίλας, ἐν Θράκη ὑπὸ βασιλέα ἑαυτῆς κατέμεινε· μοῖρα δέ τις ἕτερα, δολοπραξίαις καὶ πραξικοσίαις παλαμναίων καὶ ἀλασόρων καὶ ἐπαράτων λειτεργῶν προτραπεῖσα, τὰ ἀναμεταξὺ Ἰσρου καὶ τῶν παραλίων τῆ ἀδριατικῆς κόλπες μέχρις Ἑλλάδος λεηλατήσασα, ἐς Ἰταλίαν ἐπέρασε, διὰ τῶν ὑπερκειμένων τόπων τῆ Τριῆς, καὶ ταύτην μέχρι τῆ σικελικῆς ποροῦ.

μῆ κατεκτήσατο, ὑπὸ βασιλέα *Αλλαρίχ* (παμπλέσιον σημαίνει ἡ λέξις δαυτζισι). *Εντεῦθεν* δὲ καταλιπόντες τὴν *Ιταλίαν* οἱ *δυσμογότδοι*, ἐς τὰ *μεσημβρινὰ* τῆς *Φράγκης*, τῆς *πάλαι Κελτικῆς*, *μετανέστησαν*, καὶ *Τολῆσσα πόλις* (*Τολῆζ νῦν*) ἦν αὐτῶν *τὰ βασίλεια*. *Περὶ* δὲ *ὀγδοήκοντα ἐνιαυτὲς ἔπειτα*, τῶν *φράγκων* *μέγα ἤδη δυνάμενων* ἐν τῷ *βορείῳ* τῆς *Κελτικῆς*, καὶ ἐς τὸ *νότιον* *ἐκτείνεσθαι ἀρχομένων*, ἐς *Ισπανίαν* *μετώκησαν*, ὅπερ ἄχρι τῆ νῦν *βασιλεύουσιν*. Οἱ δὲ *ἐωγότδοι* ἐς τὰ *μέσα περιέξρια* *ἀφικόμενοι*, *ἐπαχθεῖς ἦσαν τοῖς κωνσταντινῶπολίταις*, ἄγοντες καὶ φέροντες τὴν *γῆν αὐτῶν*, καὶ *φόρον λαμβάνοντες*, ὃν *τύφος καὶ ἡλιθιότης μισθὸν ὑπηρετῶντων ὠνόμαζον*. *Ἦκε* δὲ ἐς *μέγα βαθμοὶ δυνάμεως* τὰ *ἐωγότδων* ὑπὸ τὸν *περικλεῖ Θεοδορίχ βασιλέα*. *Ουτος*, *Οδοάκρ* τὴν *ἄνω Ἰταλίαν ἀρπάσαντος*, *μετέβη ἐκεῖσε*, *προτρεψάτων τῶν κωνσταντινῶπολιτῶν*, καὶ *ὑποχέτρια πᾶντα μέχρι Μασσαλίας*, τῆς *νῦν Μαρσέλ*, καὶ *τὰς προκειμένας νήσους*,

ἐποίησε. Βασιλεία δὲ τῆς μεγάλης ἀρχῆς αὐτῆ, τῆς ἀπὸ Ἰσραε μέχρι Ροδανῆ ἑξαπλημένης, Ραβέννα πόλις, ἣ ἐν τῷ βορείῳ ἀνατολικῷ τῆς Ἰταλίας κειμένη, ἐτύγγανεν. Ἦν δὲ ὁ Θεοδορίχ τῶν κατ' αὐτὸν βασιλέων ὁ κραταιότατος. Τάλαινα Ἑλλὰς, τάλαινα καὶ σὺ Ἰταλία! οἷα ὑμῖν ἡ τρυφή καὶ ἡ διχόνοια ἐπέκλωσαν δεινά!

Πρὶν δὲ τὸν Θεοδορίχ μετὰ τῶν ἐωγύτων καὶ τῶν γυναικῶν αὐτοῖς καὶ τῶν παιδῶν παναμαξεῖ ἐς Ἰταλίαν μετανασῆσαι, ὀρῶμεν, τὰς γεπίδας ἐξωσθέντας ὑπ' αὐτῆ ἐκ τῶν παραδυναβίων τῆς κάτω Μοαγγυρίας, ἐς τὸ Ἀρδελ ἰκέσθαι. Ἦν μὲν ἔν περὶ τέττας τὰς χρόνας πρωτεύων αὐτῶν νομὸς, αὕτη ἡ χώρα, μέχρις ἔ οἱ ἄβαροι, συμμαχόντων σφίσι τῶν λογγοβάρδων, νικήσαντες κατὰ κράτος τὰς γεπίδας, κύριοι τῆς χώρας ἐγένοντο. Τὸ δὲ ὄνομα τῶν γεπίδων ἐξέλιπεν ἐντεῦθεν ἐκ τῆ τραγικῆ τῆς οἰκωμένης Δεάτρος, διασπαρέντων τῇ δε καί κείσε τῶν δυσυχῶν τῆ ἔδνης λειψάνων, καὶ τῶν καταμεινάντων ἐν τῇ χώρᾳ τοῖς ῥεμέ-

N

νοις μινύτων και ἐκρημνισθέντων. Τοι-
ἔτόν τι κᾶν τοῖς μετέπειτα χρόνοις συνέ-
βη, και πάντως και ἐν τοῖς μεθ' ἡμῶς
συμβήσεται. Και λυπηρόν μὲν και ὀδυ-
νηρόν ἀναπολῶσι, ἀνασκεπτομένοις δὲ βα-
δύτερον, ἀναγκαῖον και ἄφρευκτον δοκεῖ
παρεπόμενον· χρόνῳ γάρ ἔ μόνον ἀνδρω-
ποι, ἀλλὰ και ὅλα ἔθνη ἀπόλλυνται.

Οιον δὲ και τὸ λησρομανῆν και λυσσε-
πιδρομῆν ἔθνος, τὸ νεωσι φανῆν και ἐξοι-
σοῦν ἐν τῇ Ρεμνία! Αἰέσωμεν τῆ ἰσορι-
κῆ Προκοπίη λέγοντος. Τότε δὲ και κο-
μήτης ἀσῆρ ἐφύνη, τὸ μὲν πρῶτον, ὅσος
εὐμήκης ἀνῆρ μάλισα, ὕσερον δὲ και πολ-
λῶ μείζων. Οἱ μὲν ἔν ταῦτα σοφοί, ἀλ-
λήλοις ὡς ἤκιστα ὁμολογῆντες, ἄλλος ἄλλο
πρῆλεγον πρὸς τέττε τῆ ἀσέρος σημαίνε-
σθαι, ἐγὼ δὲ ὅσα συνηνέχθη γράφων, δί-
δωμι ἐκάσῳ τεκμαίρεσθαι, ἢ βέλοιτο. Μέ-
γα μὲν ἔν εὐδύς εράτευμα ἐννικὸν δια-
βάντες ποταμὸν Ἰσρον, ξυμπάση Εὐρώπη
ἐπέσκηψε· γεγονὸς μὲν πολλάκις ἤδη, το-
σαῦτα δὲ τὸ πλῆθος κακὰ, ἢ τοιαῦτα τὸ

μέγεθος, ἔκ' ἐνεγκὸν πώποτε τοῖς ταύτη
ἀνθρώποις. Ἐκ κόλπε γὰρ τῆ Ἰονίε οἱ
βάρβαροὶ ἔτοι ἅπαντα τὰ ἐφεξῆς ἐληίσαντο,
μέχρις ἐς αὐτὰ τὰ τῆ Βυζαντίε προάξεια.
Καὶ φρόρια μὲν δύο ἢ τρία ἐν ἰλλυριοῖς
εἶλον, πόλιν δὲ Κασσάνδραν κατεσρέψαντο
βία, ἔ τειχομαχήσαντες πρότερον· καὶ τὰ
τε χρήματα ἔχοντες, αἰχμαλώτων δὲ μυ-
ριάδας δύο καὶ δέκα ἀπαγόμενοι, ἐπ' οἴ-
κῃ (ἐπὶ Ρεμβνίας) ἅπαντες ἀνεχώρησαν,
ἐδενὸς σφίσιν ἐναντιώματος ἀπαντήσαν-
τος. (Τί δὲ τηνικαῦτα οἱ κωνσαντινεπολί-
ται ἐποίην ;).

Χρόνω δὲ τῷ ὑξέρω πολλάκις ἐνταῦθα
γενόμενοι, ἀνήκεσα ἔδρασαν. Οἱ δὴ καὶ
ἐν χερσονήσῳ τειχομαχήσαντες, βιασάμε-
νοι τῆς ἐκ τῆ τείχε ἀμυνομένε, καὶ διὰ
τῆ τῆς θαλάσσης ῥοδίε τὸν περίβολον
ὑπερβάντες, ὅς πρὸς κόλπῳ τῷ μέλανι κα-
λεμένῳ ἐσιν, ἔτω τε ἐντὸς τῶν μακρῶν τει-
χῶν γεγενημένοι, καὶ τοῖς ἐν χερσονήσῳ
ῥωμαίοις ἀπροσδόκητοι ἐπιπεσόντες, ἔκ-
τεινάν τε πολλὰ καὶ ἠνδραποδίσαντο σχε-

δὸν ἅπαντας. Καὶ διαβάντες τὸν μεταξὺ
Σησῆ τε καὶ Ἀβύδος πορθμὸν, ληισάμενοί
τε τὰ ἐπὶ τῆς Ἀσίας χωρία, καὶ αὐτοὶ ἐς
χερσόνησον ἀναστρέψαντες, σὺν τῷ ἄλλῳ
στρατῷ καὶ πάσῃ τῇ λείᾳ ἐπ' οἴκῃ ἀπεκο-
μίσθησαν.

Ἐν ἑτέρῳ δὲ ἐσβολῇ, τῆς τε ἰλλυριῶν καὶ
δεσσαλῶν ληισάμενοι, τειχομαχεῖν μὲν ἐνε-
χείρησαν ἐν Θερμοπύλαις, τῶν δὲ ἐν τοῖς
τείχεσι φρερῶν καρτερώτατα ἀμυνομένων,
διερευνώμενοι τὰς περιούδας, παρὰ δόξαν
εὖρον (ἢ Ἐπιάλτεα τινὸς ἠγησαμένους) τὴν
ἀτραπὸν, ἣ φέρει πρὸς τὸ ὄρος, ὃ ταύτη
ἀνέχει. Οὕτω λοιπὸν ἅπαντας ἔλληνας,
πλὴν πελοποννησίων, διεργασάμενοι, ἀπε-
χώρησαν.

Α τ τ ἰ λ α ς.

Ἐπήρθησαν δὲ οἱ ἔννοι ἐπὶ πολὺ δόξης,
(κατὰ τὸν πολὺν ἄνθρωπον), καὶ δυνάμει,
ὑπὸ βασιλέα τὸν περιβόητον Ἀττίλαν, ὃς
μοναρχομανῶν, τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ διεργ-

γάζεται Βοήλαν, καὶ τὰ βόρεια καὶ ἕως, μέχρι Βαλτικῆς καὶ ὑπὲρ Βούλγαν ὑποχείρια ποιησάμενος, καὶ τὴν κωνσταντινουπολιτῶν χώραν μέχρις Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας ληισάμενος, καὶ συμμαχίαν μετὰ τῶν πόρθω ἔθνῶν ποιησάμενος, ὧν ἦσαν καὶ οἱ ἐν Ἀφρικῇ βανδῆλοι, οἱ ἀπὸ τῶν βορείων τῆς Ἑυρώπης ἐκεῖσε ἰκόμενοι, καὶ Περσίαν μὲν πάρος, Ἑλλάδα δὲ καὶ Ἰταλίαν καὶ Φράνσαν τὲς διαδεξαμένους τὲς ῥωμαίους ἀφελεῖν προδόμενος, (Ὁρᾶς, φίλε, ὅσον πλεονέκτης καὶ ἄπληστος ὁ ἄνθρωπος! ἀπελπίσθητι τοῖνον εἰρήνην ἐν κόσμῳ ἰδεῖν ποτε κατασαθεῖσαν, μόνιμόντε καὶ πολυχρόνιον.), πολυαρίθμῳ στρατῷ, τρίακοντα μυριάσιν, ἀπῆρε, καὶ παραβαίνων ἐν δεξιᾷ τὸν Δανέβιον, καὶ διαβάς τὸν Ρῆνον ἐς τὴν Φράνσαν εἰσέβαλε. Πολυάριθμα δ' ἀκῶν Ἀττίλα στρατεύματα, μὴ οἷς πάντα ταῦτα ἕνεκεν εἶναι· ἴσως ἔδὲ τὸ τεταρτημόριον αὐτῶν ἦσαν ἕννοι· οἱ πολλὰ πλείους δὲ, ἕτερα ἔθνη· τὰ μὲν σύμμαχα (βία πάντως)· τὰ δὲ, ὑπήκοα· τὰ δὲ, καὶ συγ-

κάτοικα καὶ δῆλα· καὶ ἦν ποτε ὅτε καὶ ῥε-
μῆνοι ἔνοπλοι τὸν Ῥῆνον ἐπεραιώθησαν·
ἔδὲ τὰ Δεκεβάλα ἔδὲ τὰ Βοιρεβίσα στρατεύ-
ματα νόμιζε πάντα δακῆς καὶ γέτας εἶναι·
ἀλλ' οἱ στρατοὶ αἰεὶ τῆ κρατῆντος τὸ ὄνομα
φέρουσι, καὶ ἀπὸ τῆς ἐπονομάζονται. Ου-
δὲν ξένον· ἀλλὰ ξένον πάντως, ἀκμῆν
καὶ ἀσύγνωστον το βλέπειν πολλάκις
ὄλα ὑποκείμενα ἔθνη συγκεχύσθαι τοῖς
κρατῆσι καὶ ἐλάσσοσιν ἔσι, καὶ ἀπὸ τῆτων
ὀνομάζεσθαι καὶ ὑπὸ βαρέων συγγραφέων.

Αἰτίος δὲ ὁ Σιλισραῖος, στρατηγὸς μὲν
τότε ἐν Κελτικῇ τυγχάνων τῆ ἐν Ἰταλίᾳ συ-
ναυτοκράτορος, πρότερον δὲ πρόσφυξ καὶ
ξένος Ἀττίλα γεγονώς, παρασκευάζεται ἐς
ἄμυναν, φράγκας, γοτθικὸν καὶ τέττας ἔθ-
νος, καὶ γότθας συμμάχας αὐτῷ ποιησά-
μενος. Προφυλακαὶ δὲ ἦσαν ἀδελφὰ ἔθνη
ἐκατέροις, Αἰτίω μὲν, δυσμογότθοι· Ἀτ-
τίλα δὲ, γεπίδαι, γοτθικὸν ἔθνος καὶ ἔτοι.
Ἐγγὺς δὲ ἀλλήλων τῶν πολυαρίθμων στρα-
τῶν γενομένων, παρὰ τὴν Σιαλὸν ἐπὶ Μάρ-
υα πόλιν, νυκτὸς συμπλέκονται τὰ ἀδελφὰ

ἔδνη, λυσσῶντα κατ' ἀλλήλων ὑπὲρ ἀλλοτριῶν, καὶ κατασφάζονται, ὅπερ καὶ Θιδερίχ ὁ βασιλεὺς τῶν δυσμογάτδων πίπτει μαχόμενος. *Ἡμέρας δὲ γενομένης, καὶ τὰ σώματα τῶν στρατῶν, Αετίς καὶ Αττίλα στρατηγόντων, φρικαλέως συζήτῃσσι, καὶ μάχης καρτεράς καὶ πανημέρας, καὶ τῷ ἔσπευτο μυριονέκρου γενομένης, λυσοφονῶντες ἀλλήλους οἱ στρατοὶ, περὶ ἐσπέραν παύσιν.*

Αττίλας, φρίξας ὁ βάρβαρος, ἰδὼν τὸ πλῆθος τῶν πεσόντων, ὑποχωρεῖ τῷ σιλιεραίῳ τῆ πεδίῳ τῆς μάχης, καὶ ἀναξεύξας ἐς τὰ ἔωα ἀνεχώρησε. Χρόνῳ δὲ ἔ πολλῷ ὕστερον ἀπροσδόκητος τῇ βορείᾳ Ἰταλίᾳ ἐπιπεσὼν, ἔργον φόνης καὶ λείας τὸ πᾶν ἐποίησε. Τηνικαῦτα φεύγοντες τινὲς τὴν φονομανίαν τῆ Αττίλα, ἐς τὰ ἐν τῷ μυχῷ, ἐν ἀρισερᾷ ἐσπλέοντι τὸν ἀδριατικὸν κόλπον, ἔρημα νησίδια διεσώδησαν, καὶ ἔκησαν ταῦτα, καλύβας μὲν πενιχρὰς ἐν ἀρχῇ οἰκητήρια ἔχοντες, καὶ ἀλεία τὰ πρὸς τὸ ἕν λιτῶς ποριζόμενοι, ἐγένοντο δ' ἀρχηγοὶ καὶ πατέρες τῆς μετέπειτα περιφανε-

ζάτης πόλεως, διὰ πλῆτον καὶ τέχνας καὶ
 δύναμιν, *Ενετίας*. Οὐδ' *Αττίλας* ἔ ποτὸ
 μετὰ ταῦτα ἐπέζησεν· ἐν γὰρ τῷ νυμφικῷ
 θαλάμῳ, τῇ νεονύμφῳ συγκοιμώμενος,
 (συχνάκις γὰρ αὐτῷ νέας καὶ ὠραίας παρ-
 δέντες ἐς γάμων ἄγειν εἶδιτο, καὶ πολύ-
 νυμφος ἦν,) ἀποπληξία ἀπέθανεν. Απο-
 θανόντα δ' αὐτὸν ἀμυχαῖς προσώπων καὶ
 μεγάλη ἐορτῇ οἱ ἔννοι ἐτίμησαν· καὶ τὸν
 νέκυν ἐν χρυσῷ κιβωτίῳ θέντες, καὶ ἐν δευ-
 τέρῳ ἀργυρῷ τρίτο ἐνθέντες, καὶ τρίτον
 πάλιν τούτῳ χάλκινον περιθέντες, ἕτως
 αὐτὸν, μάστιγα τῆ ἀνδρωπίνης γένους ὑπάρ-
 ξαντα, κηδεύσαντες, ὃν ἔκ ἐχώρει ὁ κό-
 σμος, ἐν τριπλῷ κιβωτίῳ συγκλείοντες, ἐν
 ἀγνωσμένῳ τάφῳ κατέθαψαν, καὶ τὸς περὶ
 τὴν κηδεῖαν ὑπηρέτας κατέσφαξαν, ἐφ' ᾧ
 ἄδηλον μένειν πῶς τέθασται, καλὸν οἰωνὸν
 τῆς ἀρχῆς αὐτῶν τρίτο ἠγόμενοι.

Τὸ κέντρον τῆς μεγάλης ἀρχῆς τῆ *Ατ-
 τίλα*, τὰ βασιλεία, ἦν, ἣ περ ἐν τῷ δυτικῷ
 τῆς *Μολδόβης*, ἣ ἐν τῷ βορείῳ· οἱ γὰρ
 κωνσταντινουπολίται πρέσβεις, ὧν πρῶτος ὁ

περίφημος τότε διὰ παιδείαν Πρίσκος ἦν, διαβάντες τὸν Ἰσθμὸν κατὰ τὸ νῦν Βιδίον, καὶ ἄλλας ποταμούς, μεθ' ἡμέρας δέκα ἐς τὰ βασίλεια τῆς Ἀττίλα ἵκοντο. Οἰκήματα δὲ ταῦτα ξύλινα ἦν, σανίσιν εὐξέσοις ἠρμωσμένα, καὶ περιβόλῳ ξυλίνῳ περικεκυκλωμένα. Παρ' αὐτὰ δὲ ἦν καὶ τὰ τῆς πρώτης ἠπηρέτης αὐτῷ Ουεγίσε ἀρχεῖα, ὅπερ καὶ γλαφυρὸν καὶ πολυτελὲς βαλανεῖον αὐτῷ ἔκτισο, κομισαμένῳ πόρρωθεν τὸς ἐπ' αὐτῷ μαρμάρους λίθους. Ἀλλὰ τὰ νῦν ἔδὲ τὰ βασίλεια αὐτὰ, ἔδὲ τὸ βαλανεῖον εὐρεῖν ἐσιν ἐρωτῶντι· ἐμὴν ἔδ' ἵχθυσος αὐτῶν ὑπόλοιπον. Οἷα τὰ ἀνθρώπινα, καὶ ἐφ' οἷοις κομπάζουσιν ἄνθρωποι!

Εἰσήλθουσαν δὲ οἱ πρέσβεις καὶ ἐς τὴν γυναικωνίτιν, τὸ καθήκον σέβας ταῖς βασιλίσσαις ἀποδώσοντες. Πολλῶν δὲ ἑσῶν τῷ Ἀττίλα γυναικῶν καὶ ἴλης ὅλης, ἕως εἰπεῖν, δύο ἦσαν αἱ ἀρχιγυναῖκες Κρέκα καὶ Ρέκα καλέμεναι, ὧν ἡμὲν τῶν γυναικείων ἔργων τῆς στρατοπέδου, ἠδὲ τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις ἐφρόντιζε, ἣ εἰσελθόντες οἱ

πρέσβεις, ἐν μέσῳ πολλῶν Δεραπαινίδων ἐντυγγάνουσι, ἐπινεμύση ἐκάσῃ τὸ ἐπιβάλλον οἱ ἔργον. Πᾶσαι ἐνησχολῶντο τοῖς ἀφορῶσιν ἔργοις τὴν σολὴν τῆ μεγάλης βασιλέως *Αττίλα*, αἱ μὲν, κλώθουσαι, αἱ δὲ, πηνιζόμεναι, αἱ δὲ, διαζόμεναι, αἱ δὲ, ὑφαίνουσαι, αἱ δὲ, βάπτουσαι τὰ ὑφάσματα, καὶ ἄλλαι ἄλλα παραπλήσια καλῶν γυναικῶν κατὰ ἔργα ἐργαζόμεναι.

Οἱ δὲ ποταμοὶ ἕς ἐπέρασαν οἱ πρέσβεις, πάντως οἱ ἐν τῷ *Ρεμενικῷ* ἀγρῷ καὶ ἐν τῷ δυτικῷ τῆς *Μολδύβης* ῥέοντες εἰσὶν· ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ ὁδῷ πολλὰς δεῖ ποταμὸς διαβῆναι· ἐν δὲ τῇ ἐς *Αρδὲλ*, ἓνα μόνον ἢ δύο. Τὰ ὀνόματα τῶν ποταμῶν ἕτερα παντάπασι παρὰ τὰ νῦν τυγγάνοντα, παρελείφθησαν. Ἦσαν ἴσως τινὰ τὰ αὐτὰ τοῖς νῦν, ἀλλὰ βάρβαρα ταῦτα οἰόμενοι, μετέφρασαν ἢ ἐξηλλήνισαν αὐτὰ πέραν τῆ δέοντος, ὥστε ἀγνώρισα εἶναι καὶ αὐτὰ νῦν παντάπασι, καὶ ἔτω τοῖς μετὰ ταῦτα ἰστορικοῖς καὶ γεωγράφοις παρέσχον πρᾶγματα. Ἰδὲ τὸ κακὸν τὸ ἐκ τῆς μεταφράσεως

ἡ ἀλλαγῆς τῶν κυρίων ὀνομάτων προερχόμενον. *Ακμὴν* ἔσυνιασι τινὲς τέττε, καὶ χαίρῃσι τέττω χρώμενοι, ὑπόληψιν παιδείας τύχα δηρώμενοι. Ο *Πρῶτος* καὶ πρὸ τῆ *Ηροδόττε* *Πρῶτος* σχεδὸν ἐλέγετο, καὶ ὁ *Μάρισσος* *Μάρις*, καὶ πάντως ἑδέποσ' ἔπαυσαν ἔτω λεγόμενοι· ἔ δὲ φῆνυι ἔχειτις, ὅτι οἱ ῥεμῆνοι νῦν ἐκ τῆ *Ηροδόττε* ἔμαδον τὰ ὀνόματα· καὶ ἐπὶ *Πτολεμαίῃ* *Πρῶτος* ἐλέγετο, ἔτι καὶ ἐπὶ τῆ αὐτοκράτορος *Μαυρικίῃ*. *Ἀλλὰ* διὰ τί ὁ *Πτολεμαῖος* *Ιεράσσον* εἶπε, καὶ ἡ *Βυζαντις* *Πασπύριον*; *Ἡμεῖς* μὲν ἑδὲν ἔχομεν λέγειν ἐνταῦθα ἐς ἀπόκρισιν, γελᾶν δὲ καὶ μάλα· ἔτερος δὲ τις λεγέτω τι, ὅ, τι βέλεται. *Τί* εἶπωμεν νῦν καὶ περὶ τόσων ἄλλων; *Ορᾶς* ἀναγνώσῃ ὅσον ἐσὶν ἀναγκαῖον τὰ ἐπιχώρια ὀνόματα ἀπαράλλακτα φυλάττειν ἐν ἰσορίᾳ καὶ γεωγραφίᾳ.

Τὰ δεξιὰ τῆ *Ἰσρο*, ἡ νῦν *Βεργαρία* καὶ ἡ *Σερβία*, ἐπιταγῇ τῆ μεγάλης βασιλέως *Αττίλα*, ἔμειναν ἀκατοίκητα καὶ ἔρημα, ὄριον τοιῦτον εἶναι ἀναμεξὺ αὐτῆ καὶ τῶν

κωνσαντινεπολιτῶν βελομένους. Οἱ δὲ κά-
 τοικοὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, τὰ λείψανα τῆς
 τῆ βαρβάρου φονομανίας καὶ τῆς ἐς τὰ νο-
 τιώτερα φυγαθείας, ἐς τὰ ἀρισερὰ τῆ Ἰσρα
 μετήχθησαν· καὶ ἠνυξήθη ἕτως ὁ ἀριδμὸς
 τῶν ῥεμῆνων. Ἀλλ' οἱ μεταχθέντες ἄρα
 πάντες ῥεμῆνοι ἦσαν; ἀλλ' ἔ, τῆ ἐμποδῶν
 ἀρθέντος ἐκ μέσης, ὑπέσρεψαν τάχις ἐ
 τὴν χώραν, ἐξ ἧς ἐξεβλήθησαν, ὡσπερ καὶ
 ἑτέρας ὁρῶμεν ἔπειτα; Ἡ ῥεμηνικὴ γλῶσ-
 σα καὶ ἐν τοῖς βασιλείοις τῆ Ἀττίλα κοινῆ
 ἐτύγγανεν, ὡς γλῶσσα τῶν ἐντοπίων πάν-
 τως καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν τεχνητῶν
 ἐκαλεῖτο δὲ ἔτι καὶ αὐσονικῆ, καὶ οἱ ῥε-
 μῆνοι ὑπὸ τινων αὐσόνιοι ὠνομάζοντο,
 ὑπὸ τινων πάντως ματαιοσόφων, τῶν τὰ
 ἐνεσῶτα καὶ ἐπιχώρια ὀνόματα κενοφρόνως
 περιφρονούντων, καὶ ἀλλότρια ἐν ἀλλοτρίοις
 δι' ἀλλότρια ζητέτων. Ἰταλικὴν ἔν τὴν
 γλῶσσαν, ὡς ἀδελφὴν ταύτης, οἰόμενοι,
 αὐσονικὴν μὲν αὐτὴν, αὐσονίους δὲ τὰς ἡμε-
 τέρας ῥεμῆνας προσηγόρευσαν· ἐπειδὴ ἦν
 ποτε ἔθνος ἐν Ἰταλίᾳ, ἕτως ὀνομαζόμε-

νον· αὐσόνιοι γὰρ, κατὰ Στράβωνα, τὴν
Καμπανίαν ποτὲ εἶχον, καὶ τὰ πλησιύχω-
ρα μέρη· καὶ τὸ σικελικὸν πέλαγος, αὐσό-
νιον ἀπ' αὐτῶν ὠνομάζετο· καὶ ἡ Ἰταλία
ὅλη ἐν τοῖς πάλαι χρόνοις Αὐσονία ἀπὸ
Αὐσονίε ὠνομάσθη. Παπαί, οἶον ἡμῖν
πραγμάτων οἱ δοξόσοφοι πρόξενοι!

Ἔοικε δὲ ὅτι οἱ ῥεμῆνοι, ὡς ἔθνος ὑπο-
κείμενον καὶ ἥσυχον, καὶ περὶ γεωργίαν
καὶ ποιμαντικὴν ἀνάμαντον, ἀγροζωονο-
μῆν ἔτι, εἰῶντο παρὰ τῶν κρατέντων,
καὶ ἐβίβην ἥσυχά, ἀναμεταξὺ αὐτῶν καὶ
ἀνενόηλητα, ὡσπερ καὶ ἄλλοτε τέτρε ὑπ'
ἄλλεσ κυρίεσ ὀρῶμεν, καὶ δὴ καὶ μέχρι τῶν
καθ' ἡμᾶσ χρόνων, καὶ ἄλλεσ ἔτι ἐν ἄλλοις
μέρεσιν· ἐδὲ γὰρ ἔτι ἀγρίωσ πρὸσ πᾶντασ
φέρεσθαι τὲσ ἔννεσ καὶ, ἀπλῶσ, τὲσ τα-
τάρεσ ἠγητέον, ὡσ τινεσ ἐχθροπαδέσερον
ἢ ἀπερισκεπτότερον παρέδωκαν. Γότθοι
δὲ, ὡσ κρατῆν ἔθνοσ καὶ ἀνδισάμενον καὶ
ὑποπτευόμενον, κατεδιώκοντο. Ἐπειτα
δὲ ὡσ γεωργοὶ καὶ ποιμένες καὶ Δήμητροσ
καὶ Πανὸσ λάτρειεσ, οἱ ῥεμῆνοι, τοῖσ ἔν-

νοις ὄπλοις αἰεὶ ἐνασχολημένοις καὶ Ἀρεῖ μόνῳ λατρεύσει, λυσιτελεῖς μεγάλας ἐτύγχανον. Τοιῦτόν τι καὶ τοῖς σλαβικοῖς ἔδνεσι συνέβη, καὶ τότε καὶ πρότερον ἐπὶ δακῶν καὶ γετῶν, ἐξ ὧν σλαβικῶν ἔδνῶν οἱ αὐτοὶ, τὴν Μπασσαραβίαν πρότερον νεμόμενοι, ἐς τὰ περὶ Κραιόβαν μέρη μετανέστησαν ἔπειτα.

Ἀποδανόντος δὲ τοῦ Ἀττίλα, διελύθη καὶ ἡ μεγάλη ἀρχὴ τῶν ἔθνων, καὶ πολλὰ ἔθνη ὑπήκοα, τὴν σφετέραν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἡγεμονίαν ἀνέλαβεν· ἐξ ὧν ἦσαν καὶ τὰ γοτθικὰ καὶ βεργαρικὰ, δύο ἔθνη διὰ ῥώμην καὶ εὐψυχίαν ἐν τοῖς τότε καὶ νῦν χρόνοις περίφημα. Ἀττίλας ὁ βασιλεὺς γυναῖκας ὅλα τάγματα εἶχε, καὶ παῖδας ἐκ τέτων κατέλιπεν ἐκ ὀλίγης. Ἀλλὰ γὰρ ἀποδανὼν αἴφνης, ἔδεν ἔφθη, ἐφ' ᾧ ζάσιμα εἶναι τὰ τῆς ἀρχῆς, διατεταχώς. Δύω παῖδες αὐτῷ βασιλεύουσιν ἐν Μολδόβη, ὅπερ ἔμνονον ἔθνος, ἀλλὰ καὶ βέργαροι καὶ ἔτερ-γῆροι καὶ κερτρῆροι καὶ χαζάροι καὶ ἀλανοὶ, πάντες ἔθνη ὑπήκοα τοῖς ἔθνοις, κα-

τῷ κεν. Δεγγεντζικ ἀπτιλάδης βασιλεὺς Μολδύβης, κατὰ τὴν Θράκην, ἐπὶ λεηλασία ἐκείσε στρατεύσας, φονεύεται, καὶ οἱ κντρογῆροι, βεργαρικὸν ἢ ἔγγρικὸν ἔθνος, τὴν ἡγεμονίαν διαδέχονται ἐν τῇ Μολδόβῃ, ἐκτὸς τῆς Μπασσαραβίας, ὅπερ τὸ κράτος εἶχον οἱ ἄντοι. Τηρικαῦτα ἕτερα σλαβινικὰ ἔθνη ἐκ τῆς Πόλσκης καὶ Ρωσσίας, ἐς τὴν Ρωμενίαν καὶ τὴν γείτονα Μουγγουρίαν ἴκοντο.

Β ἔ ρ γ α ρ ο ι .

Οἱ δὲ βέργαροι ἢ ἔργαροι ἢ ἔργοι πρὸ τῆ ἔτους ἤδη τῆ ἡμετέρου, τὰ πέραν τῆ Βόλγα, ὅπερ καὶ νῦν ἐτι ἀδελφὰ αὐτῶν ἔθνη πολυάριθμα οἰκῶσιν, ἐνέμοντο, ὅθεν ἐξελθόντες καὶ πὶ τὰ νότια τραπόμενοι, μέχρις Ἀρμενίας ἴκοντο. Περὶ τὸ εἰκοσὸν ὄγδοον τῆς πέμτης ἑκατονταετηρίδος, ἀπεχωρίσθησαν τῆ ἔθνεσ δύο φυλαί, ἔκτρογῆροι καὶ κντρογῆροι ἀπὸ τῶν πρώτων ἔτω παρονομαζόμεναι, καὶ διαβάσαι τὸν Βόλγαν καὶ Τάαϊν, ἐς τὸ βόρειον τῆς Μαιώτιδος ἴκον-

το, καὶ τὰς γότθους ἐκεῖθεν, τὰς βανδῆλας τῆ Προκοπίου, ἐδίωξαν· ἔ γὰρ σύμπαντες οἱ γότθοι ἐγκαταλελοίπεσαν τὴν χώραν, κατὰ κτήμα ἕννων γενομένην. Ἀλλ' οἱ μὲν ἑτερῶροι ἢ ἑτριῶροι αὐτίκα πάλιν ἐς τὴν Ἀσίαν ἀνεχώρησαν· οἱ δὲ κεντρῶροι ἢ κεντριῶροι ἐν τοῖς μεταξὺ Τανάϊδος καὶ Βορυσθένης κατεσκήνωσαν, καὶ ἐκλήθη καὶ τῆτο τὸ μέρος Βεργαρία, καὶ πρὸς ἀντιδιαβολὴν τῆς μετὰ ταῦτα Βεργαρίας, τῆς τρίτης τῆς ὑπὲρ τὸν Ἰσρον, παλαιὰ μὲν ἢ δευτέρα, παλαιοτάτη δὲ, ἢ ὑπὲρ τὸν Βόλγαν, ἢ περὶ τὸν Κάμαν ποταμὸν, ὀνομάζεται, ἧς καὶ βασιλεὺς ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας ἐπονομάζεται.

Χρόνω δὲ ἔ πολλῶ ὕσερον, τῆ οἰονεὶ φυτωρίαι τῶν φιλεπιδρόμων καὶ λησρομανῶν ἐδνῶν, καὶ τῶν πλειόνων κατοίκων ἴσως τῆ δυτικῆ τῆς οἰκωμένης μέρος, τῶν ἐν τῶ βορείῳ, λέγω, τῆς μεγάλης καὶ παλαιοτάτης ἀρχῆς τῶν σιναίων, διαταραττομένων, καὶ ὡς ζεσίμων καὶ κανσίμων ὑλῶν, ζεόντων καὶ ἀναβραζόντων

καὶ βία ἐκρηγνυμένων· πρᾶγμα συμβᾶν μὲν καὶ πρότερον, συμβᾶν δὲ καὶ ὕστερον, συμβήσεται πάντως καὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις· τῦρκοι πάλιν ἐκραγέυτες βιαίως τοῖς ἀβάροις ἐπέπεσον, καὶ ἐξέωσαν αὐτὲς ἐπὶ τὰ δυτικώτερα· οἱ δὲ τὰ αὐτὰ, ἀπερ' ὕφ' ἑτέρων πάσχοντες, ἑτέρας ποιῶντες, σαβίρας τὲς πρὸ σφῶν, ἐπὶ τὸ βόρειον τραπήναι ἠνάγκασαν· ἔτσι πάλιν ἐν τοῖς πέραν τῆς Βόλγα γενόμενοι, τὲς βεργάρας ἢ ἑγόρας ἐκ τῆς περὶ τὸ Καζάν καὶ τῆς τῶν μπασκίρων χώρας ἐξήλασαν· οἱ δὲ βέργαροι, τὲς χαζάρας ἐκ τῶν ἀναμεταξὺ τῆς Βόλγα καὶ τῆς Μαιώτιδος ἐδίωξαν, κἀνταῦθα τὰς σκηναὺς αὐτῶν ἐπήξαντο, καὶ τῷ αὐτοκράτορι Λέοντι περὶ τὸ ἑξηκοστὸν ἔννατον ἔτος τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος, δώροις φίλοι τε καὶ σύμμαχοι ἐγένοντο. Οἱ δὲ ἐν τῇ νέᾳ Βεργαρία βέργαροι, τῇ ἀναμεταξὺ Βορυσθένος τε καὶ Τανάϊδος, νῦν ἰδρυμένοι, προσχωρησάντων σφίσι καὶ ἄλλων συγγενῶν ἑθνῶν, καὶ αὐξηθέντες, ὡς ἀπὸ λησρορμητηρίε ταύτης τῆς χώρας ἐπι-

λυσσοδρομῆντες, περὶ τὸ ὀγδοηκοσὸν ἔν-
 νατον, ἑννεηκοκοσὸν τρίτον καὶ ἑννατον
 τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος ἔτος, καὶ
 ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ δεκάτῳ ἑβδόμῳ τῆς ἑκτῆς,
 διαβαίνοντες τὸν Βορυσθένη καὶ τὸν Ἰσρον,
 τὴν τῶν κωνσταντινῶν ἐπικράτειαν
 ἦγον καὶ ἔφερον μανικώτατα· ἐν ταῖς ἐσχά-
 ταις δὲ ἐπιδρομαῖς, καὶ μέχρι Θεσσαλίας
 καὶ Ἠπείρου ἦγον, τὸ πᾶν ληϊζόμενοι. Τη-
 νικαῦτα καὶ Αναστάσιος ὁ αὐτοκράτωρ· ἔ-
 γὰρ εἶδε γυναικῶν, ὡς οἱ σπαρτιάται ἔλε-
 γον· τὸ μακρὸν τεῖχος ἐν Θράκη, ταῖς
 λυσσεφόδοις αὐτῶν ἀντισηῆσαι ἔρυμάτι βε-
 λόμενος, ἐκτίσατο, περὶ τὸ δεύτερον ἔτος
 τῆς ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος, τῆς διωφδο-
 ρᾶς καὶ πολιτικῆς ἀρρώστιας τῶν κωνσταν-
 τινῶν ὑπόμνημα πολυχρόνιον. Τὸ
 δὲ μακρὸν τεῖχος ἀρχόμενον ἐκ τῶν παρα-
 σποντίων, ἕως ἐς τὴν Προποντίδα κατὰ δὴκει.
 Ἐν δὲ τῷ εἰκοστῷ ἑβδόμῳ ἑνιαυτῷ τῆς
 ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος, συλλησᾶς ἔχοντες
 οἱ βέργαροι γεπίδας καὶ ἐρέλους καὶ σλαβικὰ
 ἔθνη, τὰ ἀναμεταξὺ Βυζαντίου καὶ Ἰσρα